

Gravhøje på Jungshoved.

På Jungshoved har der ligget et utal af gravhøje. De fleste af højerne er forsvundet ved overpløjning. Der er registreret 45 dysser og jættestuer, men kun 5 er i dag synlige i landskabet.

Den største koncentration har ligget fra Stenstrup og nordpå langs Ambækkens løb. En anden koncentration har ligget mellem Øen Smidstrup og vestpå til Lundegård.

Den bedst bevarede er runddyssen Mislehøj ved Mislehøjvej. Mislehøj står i dag som et flot monument i landskabet på trods af, at den er meget afgravet. Hovedgraven er sandsynligvis intakt.

En anden dysse er Lundegårdshøjen. Den kan ses på marken i Lundegård bag nybyggeriet, men er i dag stærkt ødelagt af afgravning og udhuling i toppen.

Den mest kendte af Jungshoveds gravhøje er jættestuen ”Svend Gønges hule”. Her menes det, at Gøngehøvdingen har søgt skjul under krigen mod svenskerne.

I St. Hestehave skoven ligger en stærkt ødelagt langdysse på 45 meter. Den er i dag helt ukendelig med kun få randsten tilbage og et åbent, ødelagt gravkammer.

Syd for langdyssen ligger den sidste jættestue. Den har i dag et gravkammer, der kun har 5 bæresten tilbage og hvor en del sprængte sten ligger rundt om i skoven. Den har ydermere været udsat for en privat udgravning.

Jungshoveds største høj kan stadig ses i landskabet som en rund bakke. Den ligger til højre for Forsamlingshuset set fra Jungshovedvejen og tæt på den. Den hedder Maglehøj.

Byggetidspunktet tog fart i den tidligste bondestenalder med opstart lige efter at landbruget var kommet til Danmark. Højerne har markeret, hvor folk slog sig fast ned. Det er ofte i nærheden af kyster, søer og åer. Byggeperioden var tiden omkring år 3500 f. Kr. til ca. år 2800 f. Kr.

Lang- og runddysserne blev bygget først. De tidligste dysser blev anvendt til begravelse af én person. Senere i perioden tilføjede man en sten bygget indgang, så gravkammeret kunne anvendes flere gange. Dyssen er opført af store sten og oftest med betydelige dæksten. Oven på kammeret blev anlagt en rund jordhøj bygget efter faste forskrifter. Langdyssen kan have flere kamre og har en rektangulær høj. Højerne blev så afgrænset af opretstående randsten.

De døde blev ofte begravet med gaver i form af smykker, arbejdsredskaber og våben.

I slutningen af perioden blev dysserne afløst af jættestuerne, som blev bygget med stor akkuratess efter en bestemt byggestil. Kamrene kunne være mandshøje og opnå længder på 10-12 meter med en stensat indgang. Her blev der begravet i flere generationer. Jættestue begravelserne tager slut omkring år 2800 f. Kr., hvor man så går over til en anden begravelsesform.

Tekst Anne Okholm.

Fotos på næste side Anne Okholm

Gravhøje på Jungshoved

Jættestue St. Hestehaveskov

Langdyssen i St.Hestehaveskov

Svend Gønges Hule

Gravhøjen i Lundegård

Fotos Anne Okholm

Mislehøj